

Bruxelles, 12. travnja 2018.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2018/0089 (COD)

7877/18
ADD 5

CONSOM 102
MI 247
ENT 66
JUSTCIV 86
DENLEG 29
CODEC 523
IA 93

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	12. travnja 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	SWD(2018) 98 final
Predmet:	RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK PROCJENE UČINKA priložen dokumentu Prijedlozi DIREKTIVA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA (1) o izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ, Direktive 98/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, Direktive 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu boljeg izvršavanja i modernizacije pravila EU-a o zaštiti potrošača i (2) o udruženim tužbama za zaštitu kolektivnih interesa potrošača i stavljanju izvan snage Direktive 2009/22/EZ

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2018) 98 final.

Priloženo: SWD(2018) 98 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 11.4.2018.
SWD(2018) 98 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

priložen dokumentu

Prijedlozi

DIREKTIVA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

(1) o izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ, Direktive 98/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, Direktive 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu boljeg izvršavanja i modernizacije pravila EU-a o zaštiti potrošača

i

(2) o udružnim tužbama za zaštitu kolektivnih interesa potrošača i stavljanju izvan snage Direktive 2009/22/EZ

{COM(2018) 184 final} - {SWD(2018) 96 final}

Sažetak
Procjena učinka Prijedloga direktive o uvođenju ciljanih izmjena u direktive o potrošačkom pravu EU-a i Prijedlogu direktive o izmjeni i zamjeni Direktive 2009/22/EZ o sudskim nalogima za zaštitu interesa potrošača (Nove pogodnosti za potrošače).
A. Potreba za djelovanjem
Zašto? O kakvom je problemu riječ? <u>najviše 11 redaka</u>
Ova Procjena učinka slijedi provjeru prikladnosti prava EU-a o zaštiti potrošača i evaluaciju Direktive 2011/83/EU o pravima potrošača, koje su objavljene u svibnju 2017., te evaluaciju Preporuke o kolektivnoj pravnoj zaštiti, koja je objavljena u siječnju 2018. Rezultati pokazuju da je djelotvornost materijalnih pravila, iako su ona općenito prikladna za svrhu, ograničena manjkom osviještenosti o pravnoj zaštiti potrošača i nedovoljnom provedbom mogućnosti za zaštitu potrošača. Tijekom 2016. 20,1 % potrošača EU-a prijavilo je probleme povezane s pravima potrošača, a 24 % trgovaca smatralo je da usklađenost s potrošačkim pravom nije dovoljna. To dovodi do štete za potrošače i poremećaja u poštenom tržišnom natjecanju za trgovce. Nadalje, navedene evaluacije pokazale su potrebu za modernizacijom pravila i uklanjanjem nerazmjernih opterećenja u određenim područjima. Prema tome, ova se Procjena učinka prvo bavi trenutačnim neučinkovitim mehanizmima u svrhu 1. zaustavljanja povreda prava i odvratanja od povreda i 2. osiguranja pravne zaštite za potrošače zbog pretrpljene štete, osobito u situacijama masovne štete. Potom se razmatra modernizacija pravila EU-a o zaštiti potrošača s obzirom na digitalne promjene i uklanjanje nerazmjernih opterećenja za trgovce u određenim područjima. Očekuje se da će se navedeni problemi s vremenom povećati jer će se potrošačke transakcije povećati zbog globalizacije i digitalizacije.
Što se nastoji postići ovom inicijativom? <u>najviše osam redaka</u>
Inicijativom se nastoji postići daljnja konsolidacija zdrave potrošačke okoline koja podupire gospodarski rast s obzirom na to da rashodi potrošača predstavljaju 56 % BDP-a EU-a. Na strani potražnje predviđenim mjerama trebala bi se smanjiti šteta za potrošače te bi se trebalo ojačati povjerenje, a potrošači bi se trebali potaknuti da vrše svoju ulogu u pokretanju tržišta. Na strani ponude njima se želi zajamčiti pošteno tržišno natjecanje i pravna sigurnost za trgovačka društva. Posebni su ciljevi sljedeći: 1. poboljšanje usklađenosti s pravom EU-a u području zaštite potrošača i 2. modernizacija pravila o zaštiti potrošača te uklanjanje nepotrebnih troškova za trgovce. Time će se pridonijeti ostvarenju općih ciljeva, a to su: 1. osiguranje visoke razine zaštite potrošača i 2. neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta, u korist potrošača i trgovaca.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a? <u>najviše sedam redaka</u>
Zaštita potrošača obuhvaćena je zajedničkom nadležnošću država članica i EU-a. Problemi utvrđeni u ovoj procjeni učinka rasprostranjeni su i imaju iste uzroke diljem EU-a. U slučaju rasprostranjenih nezakonitih praksi kojima se nanosi šteta potrošačima u nekoliko država članica, provedba se mora temeljiti na zajedničkom i ujednačenom okviru materijalnog prava. U izvješću o provjeri prikladnosti utvrđeno je da je najvažnija dodana vrijednost prava EU-a u području zaštite potrošača činjenica da se usklađenim pravilima nacionalnim provedbenim tijelima omogućuje da učinkovitije rješavaju prekogranične povrede prava kojima se nanosi šteta potrošačima u nekoliko država članica. Usklađenima pravilima istovremeno se trgovcima omogućuje jednostavnije bavljenje prekograničnom trgovinom uz niže troškove.
B. Rješenja
Koje su se zakonodavne i nezakonodavne opcije politika razmatrale? Daje li se prednost određenoj opciji? Zašto? <u>najviše 14 redaka</u>
U pogledu manjka sukladnosti poduzeta su ili se poduzimaju brojna djelovanja na razini EU-a kako bi se riješila pitanja utvrđena u prethodnim evaluacijama. Ova je inicijativa usmjerena na pokretače problema koji još nisu riješeni na drugi način. Razmatraju se nezakonodavne mogućnosti, ali, kako je navedeno u evaluacijama, predložene opcije ciljane su zakonodavne intervencije. Njime bi se nadopunili zakonodavni i nezakonodavni koraci koji se već poduzimaju. U pogledu modernizacije pravila EU-a o potrošačima ocjenjuju se i nezakonodavni pristupi, ali u svakom je slučaju utvrđeno da nije vjerojatno da će se njima u potpunosti otkloniti pokretači problema. Prednost se daje paketu opcija koji obuhvaća intervencije kojima će se zajamčiti;

- razmjerne i u većoj mjeri odvrćajuće sankcije za povrede pravila EU-a o potrošačima;
- pravni lijekovi za žrtve nepoštenih trgovačkih praksi;
- ojačani mehanizmi za kolektivne sudske naloge i pravnu zaštitu;
- povećana transparentnost transakcija između poduzeća i potrošača na internetskim tržištima;
- povezana zaštita potrošača za „besplatne” digitalne usluge, odnosno usluge koje se pružaju bez novčanog plaćanja;
- modernizacija zahtjeva u pogledu informacija;
- ispravak neuravnoteženosti u pravu na povlačenje iz ugovora koji su sklopljeni na daljinu ili izvan poslovnih prostora.

Tko podržava koju opciju? najviše sedam redaka

Udruženja potrošača podupiru sve predložene mjere, osim onih o zahtjevima za informacije i pravu na povlačenje. **Poslovna udruženja** podupiru predložene intervencije u pogledu transparentnosti za internetska tržišta, „besplatne” digitalne usluge (djelomično), zahtjeve u pogledu informacija i pravo na povlačenje. **Poslovna udruženja** u određenoj se mjeri protive predloženim intervencijama o sankcijama, mjerama popravljivanja štete, kolektivnim sudskim nalogima i pravnoj zaštiti te „besplatnim” digitalnim uslugama. Brojna **nadležna tijela država članica** podupiru predložene intervencije u pogledu mjera popravljivanja štete, kolektivnih sudskih naloga i pravne zaštite, transparentnosti za internetska tržišta i „besplatne” digitalne usluge. Neka izražavaju zabrinutost zbog intervencija koje se odnose na sankcije, mjere popravljivanja štete i pravo na povlačenje.

C. Učinci opcije kojoj se daje prednost

Koje su prednosti opcije kojoj se daje prednost (ako takve opcije nema, navesti koristi glavnih opcija)? najviše 12 redaka

Odabranim paketom opcija olakšat će se pravna zaštita za potrošače te će se ona učiniti učinkovitijom, čime će se smanjiti šteta koju trpe potrošači, a od čega će osobito imati koristi ranjivi potrošači. Zahvaljujući povećanom učinku odvrćanja, povećat će se i usklađenost. Intervencijom će se dopuniti revidirana Uredba o suradnji u području zaštite potrošača te će se poduprijeti njezina djelotvorna provedba. Uvođenje poboljšanih mogućnosti za pravnu zaštitu i popunjavanje praznina u trenutačnoj zaštiti za digitalne transakcije dovest će do povećanja povjerenja potrošača. Trgovci koji su usklađeni sa zakonima ostvarit će koristi od poštenijeg tržišnog natjecanja. Usklađeni trgovci, uključujući MSP-ove, imat će manje troškove zbog uravnoteženijih pravila o pravu na povlačenje, pojednostavljenja zahtjeva u pogledu informacija, poboljšane učinkovitosti njihove komunikacije s potrošačima putem interneta i usklađivanja pravila, osobito za internetske transakcije. Jednako tako, mogu se očekivati pozitivni učinci na okoliš zbog povećanog odvrćanja od iznošenja zavaravajućih tvrdnji o okolišu.

Koliki su troškovi opcije kojoj se daje prednost (ako takve opcije nema, navesti troškove glavnih opcija)? najviše 12 redaka

Neće doći do znatnih troškova za usklađene trgovce povezanih s intervencijama u pogledu sankcija, pravnih lijekova te kolektivnih sudskih naloga i pravne zaštite. Te će intervencije stvoriti dodatne troškove za neusklađene trgovce, osobito zbog strožih sankcija i činjenice da će potrošači raspolagati boljim mehanizmima za potraživanje pravnih lijekova, a moguće je da do dodatnih troškova dođe i u kolektivnim postupcima, kojima će se „obratiti” nezakonito stečena dobit. Pružatelji „besplatnih” digitalnih usluga imat će dodatne troškove postizanja sukladnosti. Intervencija u pogledu transparentnosti za internetska tržišta ujedno podrazumijeva troškove za prilagodbu internetskih sučelja kako bi se njima prikupljale određene informacije od trgovaca treće strane i prenosile potrošačima. Međutim, te dvije intervencije donijet će uštede i zbog usklađenijih pravila između država članica i veće pravne sigurnosti. Intervencije u pogledu zahtjeva za informacije i prava na povlačenje donijet će uštede za trgovce. Ne očekuju se negativni učinci na okoliš ili društvo.

Kako će to utjecati na poduzeća, MSP-ove i mikropoduzeća? najviše osam redaka

U skladu s postojećom pravnom stečevinom EU-a u području potrošačkog prava, nisu predviđena izuzeća za MSP-ove, uključujući mikropoduzeća. To bi bilo protivno općem cilju pravila o zaštiti potrošača, a u konačnici i interesima MSP-ova, jer bi potrošači imali nižu razinu zaštite, a time i manje povjerenja pri kupnji njihovih proizvoda. Iako će troškovi za poduzeća općenito biti beznačajni, odabranim paketom opcija smanjit će se troškovi za poduzeća, uključujući MSP-ove, u vezi s pravom na povlačenje i ostvarit će se koristi od veće transparentnosti prilikom prodaje proizvoda potrošačima putem internetskih tržišta. Snažnijim mehanizmima izvršenja i pravne zaštite smanjit će se negativni učinci nepoštenog tržišnog natjecanja.

Hoće li to znatno utjecati na nacionalne proračune i uprave? <u>najviše četiri retka</u>
Intervencijama u pogledu sankcija, pravnih lijekova te kolektivnih sudskih naloga i pravne zaštite stvorit će se troškovi za države članice koje će morati izmijeniti nacionalna pravila, primjerice, o sankcijama ili mehanizmima pravne zaštite potrošača. Međutim, povećana usklađenost dovest će do ušteda zahvaljujući smanjenim troškovima upravnih i sudskih postupaka. Mehanizmima kolektivne pravne zaštite racionalizirat će se sudski postupci u situacijama u kojima je zahvaćen velik broj oštećenika.
Očekuju li se drugi bitni učinci? <u>najviše šest redaka</u>
Budući da je odabrani paket usmjeren na poboljšanu usklađenost s pravom EU-a u području zaštite potrošača, prava pojedinačnih potrošača postat će konkretnija, što će dovesti do toga da građani i poduzeća u većoj mjeri prihvaćaju dodanu vrijednost pravila EU-a. Intervencija u pogledu kolektivnih sudskih naloga i pravne zaštite može pridonijeti boljem pristupu pravosuđu. Intervencije u pogledu sankcija, pravnih lijekova te kolektivnih sudskih naloga i pravne zaštite također će vjerojatno imati pozitivne učinke na ranjive potrošače i okoliš.
D. Daljnje mjere
Kada će se politika preispitati? <u>najviše četiri retka</u>
Osim redovitog praćenja, preporučuje se da se pet godina nakon što države članice provedu ovu zakonodavnu intervenciju provede ocjenjivanje njezine učinkovitosti, djelotvornosti, relevantnosti, dosljednosti i dodane vrijednosti za EU, a na temelju prethodno utvrđenih ključnih pokazatelja napretka.